

L'11 DE SETEMBRE A CATALUNYA

Aquests dies es parla molt de la celebració d'aquesta data a Catalunya. N'hi ha que pensen que les coses acabaran malament, altres que s'indignen perquè consideren l'ostentosa celebració d'aquest dia i del que representa una mena de coacció que Catalunya fa a la resta del país per obtenir avantatges polítics. La major part dels ciutadans espanyols simplement no saben de què es tracta. Crec que val la pena d'explicar una mica les coses.

Històricament, l'11 de setembre fou el dia que es produí l'assalt final de les tropes hispano-franceses sobre les muralles de Barcelona i tingué lloc, després de set hores de lluita pels carrers, la capitulació de la ciutat. L'endemà, el duc de Berwick entrava militarment a la plaça i escombrava d'un sol cop de ploma la continuïtat política de Catalunya. Com se sap, a l'Espanya dels Austria Catalunya tenia una posició més o menys confederal que li garantia l'autonomia i les institucions polítiques. Tot plegat s'acaba l'11 de setembre. Però jo crec que és just de dir que sempre hi hagué a Catalunya un corrent de pensament i sobretot de sentiment que no acceptà la derrota, i per això els catalans afirmem que l'11 de setembre de 1714 significa el final de la llibertat política de Catalunya i el començament de les seves reivindicacions nacionals, que ens han portat a l'estat de coses imperant aquest 11 de setembre de 1977.

És indubtable, d'altra banda, que al voltant del procés bèl·lic i polític que culminà l'11 de setembre es juga-

ven forts interessos internacionals. D'una banda, la França de Lluís XIV, que aconseguí l'ajut de Madrid i dels castellans; de l'altra, Anglaterra i l'imperi dels Habsburg, que es va saber guanyar les simpaties de Catalunya. Fet i fet, tot plegat se saldà amb avantatge per a totes les grans potències i en perjudici d'Espanya. Bona part del territori nacional fou perduda i, en certa mesura, restàrem fosos en el carro borbònic i amb França per molts anys, en perjudici, a parer meu, dels nostres millors interessos. I pel que fa a Catalunya, com correspon a la baula més feble de tota la trama, ho va perdre tot, començant per les seves llibertats.

No és possible d'entrar en el fons d'aquest episodi en un breu article periodístic. Però jo crec que tanmateix hi ha una cosa que ha de restar ben clara: els catalans de l'època, i no cal dir que els catalans d'avui dia, ens neguem a considerar l'11 de setembre i tot el que significa com un acte d'hostilitat davant el poble castellà. Per començar, ha de restar ben clar que, quan les potències es posaren d'acord entre elles a Utrecht i a Radstadt i Catalunya restà sola davant el poder borbònic, fou el braç popular català exclusivament, i no pas els estaments militar i religiós que seguiren després, qui decidí de continuar la lluita que molts han qualificat de suïcida.

Fóra fàcil de provar documentalment que els catalans del 1714 simpatitzaven amb el poble castellà i feien seva llur causa, finalment perduda a Villalar a l'inici del segle XVI. Fóra així mateix ben simple d'acreditar que el poble de Catalunya representat al Parlament català de l'època veia en la seva lluita no sols la defensa dels seus drets com a catalans enfront de l'opressor foraster, que també això fóra lícit, sinó, i sobretot, la defensa del darrer baluard de les llibertats individuals enfront del poder reial dels monarques absoluts a Espanya. Defensàvem la llibertat de tots plegats enfront de l'absolutisme del Poder.

En aquest moment històric el poble català creia defensar els drets del poble castellà i de tots els pobles d'Espanya enfront del centralisme oligàrquic i opressor. Per això el general Villarroel, cap de la defensa de Barcelona, pogué dir que la causa del poble català era la de tots els pobles d'Espanya. Catalunya lluitava únicament, exclusivament, contra el poder absolut i el centralisme autoritari dels Borbons. Aquesta ha estat la seva causa de sempre, la de l'11 de setembre de 1714 i la de l'11 de setembre de 1977.

El símbol material de l'efemèride que comentem, el dona el conseller Rafael de Casanova, ferit en els darrers moments de la defensa de Barcelona. L'acte previst per a demà diumenge consistirà en una manifestació de masses que passarà per davant de l'estàtua d'aquest polític, situada al bell mig de Barcelona. Tots els catalans desitgem que aquest acte sigui de grans masses i que constitueixi una manifestació veritable de la nostra fe en el futur de Catalunya. Però gairebé diria que sobretot serà una expressió de la nostra fe en el futur d'una Espanya democràtica i lliure que pensem construir en peu d'igualtat tots els pobles que la constitueixen.

L'11 de setembre no ha d'ésser vist des de fora de Catalunya ni com una amenaça ni com un acte insolidari, ni tampoc com un acte romàntic allunyat de les realitats del moment. L'11 de setembre haurà d'ésser, a més d'un acte d'afirmació catalana, un acte de solidaritat popular amb el qual es poden sentir identificats tots els pobles d'Espanya i que és, sobretot, el símbol etern d'aquesta lluita que mai no s'acaba entre les classes populars i els qui les volen oprimir.

10 setembre 1977